

Język ukraiński w życiu i działalności elit na Ukrainie na przestrzeni wieków

Kultura, nauka, oświata, religia, społeczeństwo, polityka

Бібліотека Фундації св. Володимира
том XXV

Українська мова у житті та діяльності еліти в Україні протягом віків

Культура, наука, освіта, релігія, суспільство, політика

редакція
Володимир Мокрий

Видавництво „Швайпольт Фіоль”
Краків 2015

Biblioteka Fundacji św. Włodzimierza
tom XXV

Język ukraiński w życiu i działalności elit na Ukrainie na przestrzeni wieków

Kultura, nauka, oświata, religia, społeczeństwo, polityka

redakcja
Włodzimierz Mokry

Wydawnictwo „Szwajpolt Fiol”
Kraków 2015

Redaktor serii „Biblioteka Fundacji św. Włodzimierza”:
prof. dr hab. Włodzimierz Mokry

Recenzent: prof. Serhij Hołowaszczenko (Akademia Kijowsko-Mohylańska)

ISBN 978-83-62454-11-2

Wydawca: Fundacja św. Włodzimierza Chrzyciela Rusi Kijowskiej w Krakowie
tel. (48-12) 421 92 94
e-mail: fondsw@poczta.onet.pl
www.nestor.cracow.pl

Korekta: Alina Doboszevska

Projekt okładki i łamanie: Oleg Aleksejczuk

Spis treści

Włodzimierz Mokry (Kraków)	
Słowo wstępne.....	11
Włodzimierz Mokry (Kraków)	
Carskie, sowieckie i postsowieckie sposoby rusyfikacji języka i kultury ukraińskiej	13
В'ячеслав Кушнір (Одеса)	
Традиція як чинник української мовної стійкості на півдні України у ХІХ – на початку ХХІ ст.....	41
Лариса Масенко (Київ)	
Роль шістдесятників як осередку національного опору в тоталітарній імперії	47
Наталія Артикуца (Київ)	
Мова українського законодавства та її вплив на формування національної та правової свідомості громадян	57
Ірина Магрицька (Луганськ)	
Регіональна влада як чинник русифікації населення Луганщини.....	73
Іван Задерейчук (Сімферополь)	
Українська етнічна група Криму кінець ХVІІІ – початок ХХІ ст.	83
Роман Трифонов (Харків)	
Метамовні засоби репрезентації авторської особистості в “Книзі Споминів” Михайлини Коцюбинської: людина на тлі мови та часу.....	103
Марія Олійник (Донецьк)	
Аналіз мовних проблем на Донеччині.....	111
Наталія Петрова (Одеса)	
Українська мова в медіапросторі сучасної Одеси	115
Maciej Olchawa (Bruksela)	
Język ukraiński w kontaktach dyplomatycznych na linii Kijów–Bruksela.	123

Марина Івасюта (Чернівці) Регіональний аспект дослідження української мовної символіки як виразника українського менталітету: історія та перспективи	129
Алла Киридон (Київ) Мова як ідентифікаційний чинник пам'яттєвого дискурсу.....	139
Michał Siudak (Kraków) Język oraz jego rola w zachowaniu tożsamości narodowej Ukraińców w opinii powojennej emigracji ukraińskiej.....	151
Jolanta Tomsia (Kraków) Wiacesław Czornowił – niezłomny obrońca języka, kultury, tożsamości i państwowości ukraińskiej	159
Kamil Zieleziński (Kraków) Walka w obronie praw i wartości kozackiej autonomii hetmana Pawła Połubotka w dobie panowania cara Piotra I	169
Olga Kich-Maslej (Kraków) Bohdan Łepki oraz intelektualiści krakowscy początku XX w. w obronie ukraińskiego języka literackiego.....	175
Альбіна Ковтун (Чернівці) Експресивність полемічних творів та збагачення української релігійної лексики	187
Людмила Нежива (Луганськ) Художнє слово Василя Голобородька, що проростає в рясне, квітуче дерево	201
Agnieszka Groniek (Kraków) Obrazowe świadectwa odrębności prawosławia kijowskiego na przykładzie <i>Arbor Mariae</i>	211
Ольга С. Морозова (Київ) Становлення і розвиток проблеми української мови в Україні та висвітлення українського питання науковою громадськістю Польщі	227
Ірина Гуцуляк (Чернівці) Реакція користувачів Інтернету на закон „Про засади державної мовної політики”	247
Оксана Ковацька (Краків) Висвітлення мовних питань в українській пресі. Сучасний стан (на прикладі “Газети по-українськи”)	249

Галина Кузь (Чернівці) Розвиток лінгводидактики української мови як іноземної як складник національно-мовної політики	259
Катерина Чаус (Луганськ) Використання мов українськими політиками: білінгвізм чи протистояння?	265
Лілія Ожоган (Київ) Тарас Шевченко в “Indtryk fra Rusland” Теора Брандеса	271
Олена Бровко (Луганськ) Націєтворча проблематика творчого доробку Миколи Руденка	279
Інна Стрілець (Чернівці) Культуротворчий вияв засобів номінації ієрарха у міжмовних контактах (на матеріалі листів російських греко-католиків до українського митрополита Андрея Шептицького)	295
Олеся Гаврилашук (Чернівці) Відображення двомовності суспільства на українському телебаченні (з урахуванням гендерного аспекту)	307
Karolina Wantuch (Kraków) Miejsce Brunona Schulza w kulturze ukraińskiej w kontekście wielokulturowości.....	317
Ewelina Ałaszuk (Kraków) Językowa podróż po Ukrainie. Od Ługańska i Doniecka do Lwowa	325
Галина Чуба (Краків) Учительне Євангеліє 1616 року у перекладі Мелетія Смотрицького в контексті «мовних дискусій» кінця XVI – початку XVII ст.	329
Alicja Zofia Nowak (Kraków) Znaczenie języka ukraińskiego w prawosławnym odrodzeniu cerkiewnym – „rzeczpospolitański świt” i „moskiewski zmierzch”	339
Emilia Janowska, Marek Melnyk (Olsztyn) Українська література релігійно-попемічна 2. полове XVI віку	353
Zofia Drożdżuk (Kraków) Українська вразливість російськомовних письменників. Миколай Гоголь і Васи́лій Нарі́зний.....	373
Тетяна Шестопалова (Луганськ) Мова як спосіб існування інтелектуала (на матеріалі літературної спадщини Юрія Лавріненка)	381

Ольга М. Гайдай (Миколаїв)	
Боротьба за національну мову в українській пресі початку ХХ ст. та мовне питання в періодиці сучасної України	393
Anna Michałko (Kraków)	
Роль матері, батька, вчителів... у плеканні української мови. На основі “Науки про рідномовні обов’язки” митрополита Ларіона – Іван Огієнка (1882–1972)	403
Jakub Szeliga (Kraków)	
Język ukraiński w życiu i działalności metropolity Andrzeja Romana Szeptyckiego na kanwie monografii Haliny Nuckowskiej <i>Мова та стиль пастирських послань Митрополита Андрея Шептицького / Język i styl listów pasterskich metropolity Andrzeja Szeptyckiego</i>	409
Joanna Bobula (Kraków)	
Drugie dno: od polityki ukrainizacji do „frontu językowego”. Komunistyczny „front językowy” wobec polityki derusyfikacji Ukrainy w dwudziestych latach XX wieku	415
Марина Федорюк (Чернівці–Краків)	
Розхитування норм літературної української мови в сучасних пісенних текстах (на прикладі використання звертань).....	427
Michał Urban (Kraków)	
Pytanie o elitarny status języka ukraińskiego w państwie postkolonialnym	437
Юрій Котляр (Миколаїв)	
Мова і формування південноукраїнської ментальності	445
Krzysztof Nowakowski (Kraków)	
Życie społeczno-kulturalne Ukraińców w Krakowie w latach 1956–1981.....	451
Diana Orłowska (Kraków)	
Artystyczny obraz Huculszczyzny w kulturze ukraińskiej – Mychajło Kociubyński i Siergiej Paradzanow.....	481
Andrzej Chowaniec (Kraków)	
Język i kultura ukraińska w życiu i dziele Oleksandra Dowženki	491
Володимир Марковський (Львів)	
Актуальні питання мовної політики у науковій творчості О. Потебні та відомих українських вчених.....	497

Irena Skowera (Kraków) Znaczenie i sytuacja ukraińskojęzycznej literatury dziecięcej na Ukrainie po 1991 roku.....	505
Paweł Sekuła (Kraków) Mychajło Hruszewski o roli języka w życiu ukraińskiego narodu.....	515
Сергій П'ятаченко (Суми) Топономіка Північної Слобожанщини і її зв'язок з історичною пам'яттю українського народу.....	521
Вікторія Гойсак (Краків) Апокрифічні колядки з Лемківщини у сучасних записах	529
Баран Анжеліка (Тернопіль) Боротьба українських депутатів австрійського парламенту за впровадження української мови в діяльності освітніх, адміністративних та судових інституцій Габсбурзької монархії (1848–1918 рр.)	541
Joanna Wojewoda (Kraków) Miejsce języka i kultury ukraińskiej w tworzeniu wizerunku Ukrainy w kontekście Euro 2012	553
Марія Скаб (Чернівці) Мова церкви в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століть як чинник формування національної свідомості.....	567
Мар'ян Скаб (Чернівці) Українська мова як об'єкт політичної боротьби та передвиборчих маніпуляцій.....	573
Євген Сінкевич (Миколаїв) Народ без мови приречений на забуття	583
Відкритий лист до Президента України, 16.05.2012	593
List otwarty do Prezydenta Ukrainy, 16.05.2012	596
An Open Letter to the President of Ukraine, 16.05.2012	599
Открытое послание Президенту Украины, 16.05.2012	602